

Sporovi male vrijednosti - Hrvatska

SADRŽAJ

- 1 Postojanje posebnog postupka za sporove male vrijednosti
 - 1.1 Područje primjene postupka, prag
 - 1.2 Prijava postupka
 - 1.3 Obrasci
 - 1.4 Pomoć
 - 1.5 Pravila koja se odnose na izvođenje dokaza
 - 1.6 Pisani postupak
 - 1.7 Sadržaj presude
 - 1.8 Povrat troškova
 - 1.9 Mogućnost žalbe

1 Postojanje posebnog postupka za sporove male vrijednosti

U Republici Hrvatskoj sporovi male vrijednosti uređeni su odredbama članaka 457. – 467.a Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 89/14; dalje u tekstu: ZPP), dok je europski postupak za sporove male vrijednosti prema Uredbi (EZ) br. 861/2007. Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (u daljnjem tekstu: Uredba br. 861/2007) uređen odredbama članaka 507.o – 507.ž ZPP-a.

1.1 Područje primjene postupka, prag

Sporovi male vrijednosti pred općinskim sudovima jesu sporovi u kojima se tužbeni zahtjev odnosi na potraživanje u novcu koje ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna.

U postupku pred trgovačkim sudovima sporovi male vrijednosti jesu sporovi u kojima se tužbeni zahtjev odnosi na potraživanje u novcu koje ne prelazi svotu od 50.000,00 kuna.

Sporovima male vrijednosti smatraju se i sporovi u kojima se tužbeni zahtjev ne odnosi na potraživanje u novcu, a tužitelj je u tužbi naveo da pristaje da umjesto udovoljenja određenom zahtjevu primi određeni novčani iznos koji ne prelazi svotu od 10.000,00 kn (općinski sudovi), odnosno 50.000,00 kn (trgovački sudovi).

Sporovima male vrijednosti smatraju se i sporovi u kojima predmet tužbenog zahtjeva nije novčana svota, već predaja pokretne stvari čija vrijednost, koju je tužitelj u tužbi naveo, ne prelazi svotu od 10.000,00 kn (općinski sudovi), odnosno 50.000,00 kn (trgovački sudovi).

S druge strane, kod europskih postupaka u sporovima male vrijednosti, prema sadašnjem uređenju, Uredba br. 861/2007 primjenjuje se ako vrijednost zahtjeva ne prelazi 2 000 eura u vrijeme kada je obrazac tužbenog zahtjeva zaprimljen od strane nadležnog suda, isključujući sve kamate, troškove i naknade.

1.2 Prijava postupka

Sporovi male vrijednosti vode se pred općinskim ili trgovačkim sudovima prema pravilima o stvarnoj nadležnosti koja su propisana člancima 34. i 34.b ZPP-a. Sporovi male vrijednosti pokreću se podnošenjem tužbe nadležnom sudu, odnosno podnošenjem prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave javnom bilježniku kada je protiv rješenja o ovrsi podnesen je pravodoban i dopušten prigovor.

1.3 Obrasci

Obrasci, drugi zahtjevi ili izjave podnose se u obliku podnesaka, telefaksom ili elektroničkim putem, a koriste se samo kod europskih postupaka za sporove male vrijednosti prema Uredbi br. 861/2007.

Osim toga, ne postoje drugi unaprijed pripremljeni obrasci za pokretanje postupaka u sporovima male vrijednosti.

1.4 Pomoć

U ZPP-u ne postoje posebne odredbe o pravnoj pomoći u sporovima male vrijednosti, a stranku može u sporu male vrijednosti zastupati odvjetnik.

Ako su ispunjene pretpostavke propisane Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13 – http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3064.html), stranke imaju pravo na primarnu i sekundarnu pravnu pomoć.

Popis ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći moguće je pronaći na linku: <https://pravosudje.gov.hr/istaknute-teme/besplatna-pravna-pomoc/ovlastene-udruge-i-pravne-klinike-za-pruzanje-primarne-pravne-pomoci/6190>

1.5 Pravila koja se odnose na izvođenje dokaza

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno gore navedenoj odredbi sud neće uzeti u obzir.

U odnosu na samo izvođenje dokaza primjenjuju se opće odredbe ZPP-a. U skladu s time, u sporovima male vrijednosti dokazi mogu biti uviđaj, isprave, iskazi svjedoka, nalaz i mišljenje vještaka, iskaz stranaka, a sud odlučuje o tome koje će od predloženih dokaza izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica.

Više o dokazima i izvođenju dokaza vidjeti informativni paket pod nazivom „Izvođenje dokaza – Republika Hrvatska“.

1.6 Pisani postupak

Postupak u sporovima male vrijednosti provodi se pisanim putem.

U postupku u sporovima male vrijednosti tužba se uvijek dostavlja tuženiku na odgovor, a sud će u pozivu za davanje odgovora na tužbu, između ostaloga, upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, da u tom postupku stranke trebaju iznijeti sve činjenice i predložiti sve dokaze najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 461.a stavka 3. ZPP-a (ako su stranke bez svoje krivnje bile spriječene iznijeti sve činjenice i dokaze do početka pripremnog ročišta, te da se odluka može pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. i to:

- točka 1. - ako je u donošenju presude sudjelovao sudac koji se po zakonu mora izuzeti (članak 71. stavak 1. točka 1. do 6.ZPP-a), odnosno koji je rješenjem suda bio izuzet, ili ako je u donošenju presude sudjelovala osoba koja nema svojstvo suca,
- točka 2. - ako je odlučeno o zahtjevu u sporu koji ne ide u sudsku nadležnost (članak 16. ZPP-a),
- točka 4. - ako je protivno odredbama ZPP-a sud utemeljio svoju odluku na nedopuštenim raspolaganjima stranaka (članak 3. stavak 3. ZPP-a),
- točka 5. - ako je protivno odredbama ZPP-a donio presudu na temelju priznanja, presudu na temelju odricanja, presudu zbog ogluhe, presudu zbog izostanka ili presudu bez održavanja rasprave,
- točka 6. - ako kojoj stranci nezakonitim postupanjem, a osobito propuštanjem dostave, nije dana mogućnost da raspravlja pred sudom,

- točka 8. - ako je u postupku kao tužitelj ili tuženik sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku, ili ako stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba, ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili ako zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ako vođenje parnice, odnosno obavljanje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno,
- točka 9. - ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica, ili o kojemu je već prije pravomoćno presuđeno, ili o kojemu je već zaključena sudska nagodba ili nagodba koja po posebnim propisima ima svojstvo sudske nagodbe,
- točka 10. - ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnoj raspravi i
- točka 11. ZPP-a - ako presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito ako je izreka presude nerazumljiva, ako proturječi sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema uopće razloga, ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, ili su ti razlozi nejasni ili proturječni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika, te zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Ako prebivalište ili boravište stranke nije u Republici Hrvatskoj i njezina je adresa poznata, dostava i uručenje sudskih pismena obavlja se u skladu s međunarodnim propisima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i sa zakonodavstvom Europske unije, posebno s postupkom iz članka 13. Uredbe br. 861/2007.

1.7 Sadržaj presude

Presuda u postupku u sporovima male vrijednosti objavljuje se odmah nakon zaključenja glavne rasprave. Pri objavi presude sud je dužan poučiti prisutne stranke o uvjetima uz koje mogu podnijeti žalbu.

S obzirom da ne postoje posebne odredbe o sadržaju presude u sporovima male vrijednosti, to se primjenjuju opće odredbe ZPP-a, odnosno članak 338. ZPP-a kojim je propisano da pismeno izražena presuda mora imati uvod, izreku i obrazloženje.

Uvod presude sadrži: naznaku da se presuda izriče u ime Republike Hrvatske, naziv suda, ime i prezime suca pojedinca, odnosno predsjednika vijeća, suca izvjestitelja i članova vijeća, ime i prezime ili naziv, osobni identifikacijski broj te prebivalište ili boravište, odnosno sjedište stranaka, njihovih zastupnika i punomoćnika, kratku oznaku predmeta spora, dan zaključenja glavne rasprave, naznaku stranaka, njihovih zastupnika i punomoćnika koji su toj raspravi prisustvovali te dan kad je presuda donesena.

Izreka presude sadrži odluku suda o prihvaćanju ili odbijanju pojedinih zahtjeva koji se tiču glavne stvari i sporednih traženja te odluku o postojanju ili nepostojanju potraživanja istaknutog radi prebijanja (članak 333. ZPP-a).

U obrazloženju sud će izložiti zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su predložile, koje je od tih činjenica utvrđivao, zašto i kako ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koje je dokaze izvodio i zašto te kako ih je ocijenio; sud će posebno navesti koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući o zahtjevima stranaka, a izjasnit će se, ako je to potrebno, i o stavovima stranaka o pravnoj osnovi spora te o njihovim prijedlozima i prigovorima o kojima nije dao svoje razloge u odlukama koje je već donio tijekom postupka.

U obrazloženju presude zbog ogluhe, presude zbog izostanka, presude na temelju priznanja ili presude na temelju odricanja iznijet će se samo razlozi koji opravdavaju donošenje takvih presuda.

1.8 Povrat troškova

Odluka o naknadi troškova postupka u sporovima male vrijednosti donosi se na temelju općih pravila ZPP-a, pri čemu je stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna protivnoj stranci i njezinu umješaću nadoknaditi troškove.

Ako stranka djelomično uspije u parnici, sud može, s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka nadoknadi drugoj i umješaću razmjernan dio troškova.

Sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješać imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi.

S druge strane, stranka je dužna neovisno o ishodu parnice nadoknaditi protivnoj stranci troškove koje je uzrokovala svojom krivnjom ili slučajem koji se njoj dogodio.

1.9 Mogućnost žalbe

Protiv prvostupanjske presude odnosno rješenja u sporovima male vrijednosti, stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana.

Rok za žalbu računa se od dana objave presude odnosno rješenja; a ako je presuda odnosno rješenje dostavljeno stranci, rok se računa od dana dostave.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati iz razloga koji su detaljno navedeni u točki 1.6., odnosno zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 1., 2., 4., 5., 6. 8., 9., 10. i 11. ZPP-a i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/08/2018